

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 32/18

Λουξεμβούργο, 15 Μαρτίου 2018

Απόφαση στην υπόθεση C-431/16
Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS), Tesorería General de la
Seguridad Social (TGSS) κατά José Blanco Marqués

Το συμπλήρωμα σύνταξης που χορηγείται στην Ισπανία στους εργαζομένους που έχουν κηρυχθεί σε ολική μόνιμη ανικανότητα είναι συμβατό με τη λήψη σύνταξης γήρατος από άλλο κράτος μέλος ή από την Ελβετία

Μολονότι οι παροχές αυτές πρέπει να θεωρηθούν ως παροχές της ίδιας φύσεως, η ρήτρα αναστολής που προβλέπεται από την ισπανική νομοθεσία δεν έχει εφαρμογή στο συμπλήρωμα αυτό

Ο José Blanco Marqués είναι δικαιούχος ισπανικής σύνταξης λόγω ολικής μόνιμης ανικανότητας. Για τους σκοπούς του υπολογισμού της σύνταξης αυτής, ελήφθησαν υπόψη μόνον οι εισφορές που είχαν καταβληθεί στο ισπανικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Δεδομένου ότι ο J. Blanco Marqués είχε, κατά την ημερομηνία από την οποία άρχισε να αναπτύσσει αποτελέσματα η απόφαση με την οποία του αναγνωρίστηκε το δικαίωμα συνταξιοδότησης, ηλικία άνω των 55 ετών, του χορηγήθηκε συμπλήρωμα ίσο με το 20 % της βάσης υπολογισμού που ελήφθη υπόψη για τον καθορισμό του ποσού της σύνταξης. Συγκεκριμένα, η ισπανική νομοθεσία προβλέπει την προσαύξηση αυτή της σύνταξης ολικής μόνιμης ανικανότητας όταν ο εργαζόμενος έχει συμπληρώσει τουλάχιστον το 55ο έτος. Κατά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του, ο J. Blanco Marqués έλαβε, από τον Μάρτιο του 2008, σύνταξη γήρατος από το ελβετικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Η εν λόγω σύνταξη γήρατος τού χορηγήθηκε λαμβανομένων αποκλειστικώς υπόψη των εισφορών που είχε καταβάλει στο ελβετικό υποχρεωτικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Τον Φεβρουάριο του 2015, το Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) (Εθνικό Ίδρυμα Κοινωνικής Ασφάλισης, Ισπανία) κατήργησε το συμπλήρωμα του 20 % που ελάμβανε ο J. Blanco Marqués, με το αιτιολογικό ότι το εν λόγω συμπλήρωμα ήταν ασυμβίβαστο με τη σύνταξη γήρατος. Το INSS αξίωσε από τον J. Blanco Marqués την επιστροφή του ποσού των 17 340,95 ευρώ, που αντιστοιχούσε στα ποσά που του είχαν καταβληθεί ως συμπλήρωμα.

Ο J. Blanco Marqués άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Juzgado de lo Social nº 1 de Ponferrada (δικαστηρίου εργατικών διαφορών αριθ. 1 της Ponferrada, Ισπανία), το οποίο δέχθηκε την προσφυγή. Συγκεκριμένα, το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι το συμπλήρωμα του 20 % δεν ήταν ασυμβίβαστο με τη λήψη ελβετικής σύνταξης γήρατος, καθόσον, κατ' εφαρμογή του κανονισμού περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους εργαζομένους που διακινούνται εντός της Κοινότητας¹, ασυμβίβαστο μπορεί να υπάρχει μόνον εάν η εθνική νομοθεσία προβλέπει, για τους σκοπούς του ασυμβίβαστου αυτού, τον συνυπολογισμό των παροχών και των εισοδημάτων που αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή. Όμως, τέτοιος κανόνας δεν υφίσταται στο ισπανικό δίκαιο.

Το INSS άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Tribunal Superior de Justicia de Castilla y León (ανώτερου δικαστηρίου της Καστίλλης και Λεόν, Ισπανία). Το INSS εκθέτει ότι, κατά τη νομολογία του Tribunal Supremo (Ανώτατου Δικαστηρίου, Ισπανία), η καταβολή του συμπληρώματος του 20 % αναστέλλεται όχι μόνον στην περίπτωση που ο δικαιούχος εργάζεται, αλλά και στην περίπτωση που λαμβάνει σύνταξη γήρατος σε άλλο κράτος μέλος ή στην Ελβετία,

¹ Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και επικαιροποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), ως έχει μετά την τροποποίησή του από τον κανονισμό (ΕΚ) 592/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008 (ΕΕ 2008, L 177, σ. 1).

καθόσον μια τέτοια σύνταξη γήρατος συνιστά εισόδημα που υποκαθιστά τα εισοδήματα από εργασία. Ενόψει της διαφωνίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων, το Tribunal Superior de Justicia de Castilla y León (ανώτερο δικαστήριο της Καστίλλης και Λεόν) ζητεί από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει τον κανονισμό.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι το συμπλήρωμα του 20 % που χορηγείται σε εργαζόμενο στην Ισπανία και η σύνταξη γήρατος που λαμβάνει ο ίδιος εργαζόμενος στην Ελβετία πρέπει να θεωρούνται ως παροχές της ίδιας φύσεως κατά την έννοια του κανονισμού, πράγμα που θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα το ασυμβίβαστο των παροχών αυτών. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι το συμπλήρωμα αυτό προορίζεται για την προστασία μιας κατηγορίας ιδιαίτερα ευάλωτων εργαζομένων –δηλαδή των εργαζομένων ηλικίας από 55 έως 65 ετών, οι οποίοι τελούν σε μόνιμη ανικανότητα και είναι δύσκολο να εξεύρουν εργασία σε επάγγελμα διαφορετικό από εκείνο που ασκούσαν προηγουμένως. Το Δικαστήριο προσθέτει ότι το συμπλήρωμα του 20 %, καθώς και η σύνταξη ολικής μόνιμης ανικανότητας παρουσιάζουν χαρακτηριστικά ανάλογα με εκείνα των παροχών γήρατος, στον βαθμό που αποσκοπούν στην εξασφάλιση των μέσων διαβίωσης των εργαζομένων αυτών κατά το διάστημα από τη διαπίστωση της ολικής μόνιμης ανικανότητας προς εργασία μέχρι την ηλικία της συνταξιοδότησης.

Περαιτέρω, το Δικαστήριο κρίνει ότι η ισπανική διάταξη που προβλέπει την αναστολή της καταβολής του συμπληρώματος του 20 %, εθνικός κανόνας απαγορεύων τη σώρευση ο οποίος συνιστά ρήτρα μειώσεως κατά την έννοια του κανονισμού, δεν έχει εφαρμογή στο συμπλήρωμα αυτό, διότι το εν λόγω συμπλήρωμα δεν απαριθμείται σε παράρτημα του κανονισμού αυτού (δηλαδή στο παράρτημα IV, μέρος Δ). Συγκεκριμένα, ο κανονισμός αυτός προβλέπει ότι οι ρήτρες μειώσεως που προβλέπονται από τη νομοθεσία κράτους μέλους εφαρμόζονται σε παροχή που έχει υπολογιστεί από τον εθνικό φορέα δυνάμει μόνο των διατάξεων της νομοθεσίας που εφαρμόζει (όπως συνέβη τόσο για τον υπολογισμό του ποσού της ισπανικής σύνταξης ολικής μόνιμης ανικανότητας όσο και για την ελβετική σύνταξη γήρατος), αλλά **μόνον όταν πληρούνται σωρευτικώς δύο προϋποθέσεις:** (i) το ποσό της παροχής πρέπει να είναι ανεξάρτητο από τη διάρκεια των περιόδων ασφάλισης ή κατοικίας που έχουν πραγματοποιηθεί [πράγμα που εναπόκειται στο Tribunal Superior de Justicia de Castilla y León (ανώτερο δικαστήριο της Καστίλλης και Λεόν) να εξακριβώσει όσον αφορά το συμπλήρωμα του 20 %] και (ii) η παροχή πρέπει να απαριθμείται στο προαναφερθέν παράρτημα του κανονισμού.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582